

РЕШЕНИЕ

№ 19678

гр. София, 20.05.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 51 състав, в
публично заседание на 21.04.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Анета Юргакиева

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **3010** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) във връзка с чл. 118 от Кодекса за социално осигуряване (КСО).
Образувано е по жалба на С. П. Б. срещу Решение № 1040-02-23/12.02.2026 г. на директора на ТП на НОИ – Б., с което е потвърдено Разпореждане № РП-3-02-02111445/22.12.2025 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО на ТП на НОИ – Б..
В жалбата се поддържа становище за незаконосъобразност на обжалваното решение, тъй като е нарушен принципът на съразмерност. Твърди се, че към момента обезщетението на жалбоподаелката за бременност и раждане изцяло се прихваща и тя не получава никаква сума. Счита, че административният орган бил приложил механично разпоредбата на чл. 114, ал. 5 КСО, без да извърши индивидуална оценка на социалните последици от пълното прихващане. Излагат се твърдения за липса на мотиви в акта. Иска се отмяна на решението.
Ответникът – директор на ТП на НОИ – Б., чрез юрк. Ч. – П., в депозирано писмено становище моли жалбата да бъде оставена без уважение.
Съдът, след като се запозна с жалбата и доводите на страните и прецени събраните по делото доказателства, установи следното:
С Разпореждане № РВ-3-02-01392659/13.07.2023 г. (л.29) на ръководител на контрола по разходите на ДОО при ТП на НОИ – Б. е разпоредено С. Б. да възстанови неоснователно получена сума за парично обезщетение за временна неработоспособност поради общо заболяване и за парично обезщетение за бременност и раждане, общо в размер на 40 791.11 лева, ведно с лихвите. Разпореждането е мотивирано със заличените данни за лицето по чл. 5, ал. 4 КСО, подадени от осигурителя „Кансалт пропърти“ ЕООД, за периода от 08.01.2019 г. до 22.04.2021 г.

Разпореждането е обжалвано и потвърдено с Решение № 1040-02-106/25.09.2023 г. на директора на ТП на НОИ-Б. (л.25). Решението също е било обжалвано, като с Решение № 25098/27.11.2024 г. по адм. д. № 5079/2024 г. на АССГ (л.20), оставено в сила с Решение № 7974/17.07.2025 г. по адм. д. № 2551/2025 г. на ВАС, жалбата е отхвърлена като неоснователна.

С процесното Разпореждане № РП-3-02-02111445/22.12.2025 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО на ТП на НОИ – Б. (л.13), на основание чл.114, ал.5 от КСО е разпоредено да се прихване от изискуемо вземане на С. П. Б. от държавното обществено осигуряване, представляващо парично обезщетение за бременност и раждане за периода м.12.2025 г., сума в размер на 1 077 лв. Посочено е, че дължимата сума е вземане на НОИ съгласно Разпореждане № РВ-3-02-01392659/13.07.2023 г., като към 22.12.2025 г. погасената част от задължението е в размер на 14 960.71 лв., от които 14 960.71 лв. главница. Към 22.12.2025 г. задължението на лицето е в размер на 35 016.71 лв., от които 20 519.43 лв. главница, 5 310.97 лв. лихва и 9 186.31 лв. допълнително начислена лихва до датата на разпореждането.

Разпореждане № РП-3-02-02111445/22.12.2025 г. е обжалвано по административен ред пред директора на ТП на НОИ –Б., който с Решение № 1040-02-23/12.02.2026 г. (л.6) е оставил жалбата без уважение и е потвърдил разпореждането.

Решението е връчено на 18.02.2026 г. (л.8).

Жалбата е допустима за разглеждане, като подадена в срок, от лице, имащо правен интерес от обжалването. По същество жалбата е неоснователна.

Съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. „д“ КСО разпорежданията за възстановяване на неоснователно получени плащания по държавното обществено осигуряване по чл. 98, ал. 2 и чл. 114, ал. 3 и 4, за прихващане по чл. 114, ал. 5 и за възстановяване по чл. 115, ал. 2 се обжалват пред ръководителя пред ръководителя на съответното териториално поделение на НОИ. Съгласно чл. 117, ал. 3 КСО ръководителят на териториалното поделение се произнася по жалбите или исканията с мотивирано решение в едномесечен срок от получаването им. Предвид гореизложеното, процесното решение № 1040-02-23/12.02.2026 г. на директора на ТП на НОИ Б. е издадено от компетентен орган.

Спазена е предвидената от закона писмена форма. Актът съдържа фактически и правни основания и е мотивиран в достатъчна степен.

При издаване на решението не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да обусловят отмяна на акта на формално основание. Административният орган е изпълнил задължението си по чл. 35 АПК и решението е издадено, след като е установена фактическата обстановка. Противно на твърденията в жалбата, съдът констатира, че в разпореждането точно и ясно са посочени размера на главницата и лихвата.

Правилно е приложен и материалния закон.

Според чл. 114, ал. 1 КСО, недобросъвестно получените суми за осигурителни плащания се възстановяват от лицата, които са ги получили, заедно с лихвата по чл. 113. В случая наличието на неоснователно получени плащания от ДОО е установено безспорно - Решение № 25098/27.11.2024 г. по адм. д. № 5079/2024 г. на АССГ (л.20), оставено в сила с Решение № 7974/17.07.2025 г. по адм. д. № 2551/2025 г. на ВАС.

Според ал. 3 на чл.114 КСО, за възстановяване на сумите по ал. 1 и 2 длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, или друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението, издава разпореждане, което подлежи на доброволно изпълнение в 14-дневен срок от връчването му. Съгласно чл. 114, ал. 5 КСО, дължимите суми по разпореждания, които не са погасени доброволно в срока по ал. 3 и 4,

подлежат на принудително изпълнение по реда на чл. 110, ал. 5, т. 1 от този кодекс или по реда на Данъчно-осигурителния процесуален кодекс, или чрез прихващане от изискуеми вземания на осигурения от държавното обществено осигуряване. Прихващането се извършва с разпореждане на длъжностното лице, на което е възложено ръководството на контрола по разходите на държавното обществено осигуряване в съответното териториално поделение на Националния осигурителен институт, или на друго длъжностно лице, определено от ръководителя на поделението.

Няма спор и че задължението на жалбоподателката към ДОО не е погасено в срока за доброволно изпълнение, поради което е налице основание да се прибегне до способите за принудително изпълнение, регламентирани в закона. Материалноправните предпоставки за извършване на прихващане по реда на чл. 114, ал. 5 КСО са наличие на две насрещни задължения, идентичност на субектите по двете правоотношения, еднородност на двете задължения и изискуемост на вземането на страната, която прави изявление за прихващане - в случая това е административния орган, осъществяващ контрола на разходите на ДОО. Двете задължения са еднородни /парични/, същите са ликвидни и изискуеми – определени са по основание и размер. Следователно, изпълнени са предпоставките за извършване на прихващане, каквото длъжностното лице е разпоредило с процесното разпореждане. В тази връзка се преценяват като неоснователни наведените възражения за неправилно приложение на чл. 114, ал. 5 КСО.

Разпоредбата на чл. 114а, ал. 1 КСО предвижда, че върху паричните обезщетения и помощите, изплащани по този кодекс, не могат да се налагат запори по реда на Гражданския процесуален кодекс и Данъчно-осигурителния процесуален кодекс или да се извършват други удръжки освен за задължения към държавното обществено осигуряване и за задължения за издръжка, както и при прихващане на суми по реда на чл. 114, ал. 5. Видно от текста на разпоредбата, същата изрично допуска прихващане на суми по чл.114,ал.5 КСО с вземания за парични обезщетения. Регламентацията в КСО е специална по отношение на общата уредба на принудителното изпълнение на публични задължения по ДОПК, поради което забраната за принудително изпълнение върху обезщетения от социалното осигуряване, установена в чл. 213, ал. 2, т. 1 ДОПК, се прилага само по отношение на вземанията, предмет на производства по ДОПК, и не намира приложение при прихващането по реда на чл. 114, ал. 5 КСО. В чл.114а, ал.3 КСО е предвидено ограничение по отношение размера на удръжките, но то касае единствено плащанията за пенсии и не обхваща други плащания, в това число обезщетенията за бременност и раждане. Ето защо са неоснователни и възраженията, че е прихваната цялата сума от изискуемото вземане на жалбоподателката от ДОО.

С оглед изложеното дотук, жалбата се явява неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

Така мотивиран и на основание чл. 172, ал. 2, предл. последно АПК, Административен съд София - град, Трето отделение, 51-ви състав

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. П. Б. от [населено място], срещу Решение № 1040-02-23/12.02.2026 г. на директора на ТП на НОИ – Б., с което е потвърдено Разпореждане № РП-3-02-02111445/22.12.2025 г. на ръководителя на контрола по разходите на ДОО на ТП на НОИ – Б.. Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: